

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

חולין יד

עניין: בגדר שחיטה

מהר"ץ חיות

השוחט בשבת שחיטתו כשרה. נ"צ כזר התעוררו המהרי"ף ומהרי"ט דמ"ט לא פסלין השחיטה מטעם אי עבד לא מהני כיון שנעשה באיסור שבת ולשיטת הרמב"ם צפי' המשנה דמיירי בשוגג ניחא והרבה תי' נאמרו ע"ז. עיין שער המלך פ"ג מהל' גירושין וכו' מהדו"ת חיו"ד סי' ט'. ובשו"ת בית אפרים חיו"ד סי' י': (מהר"ץ חיות)

רבי עקיבא איגר שו"ע סי' י, א

מהני, דהא העבירה לא תליא דוקא בשחיטה דאף אם נותר לעבודה זרה איסור עבד, ואם כן לא שייך לומר אי עבד לא מהני, דמכל מקום הרי נחור לפניך ואיסור דעבד עבד ואי אפשר לתקנו על ידי דלא מהני. ומהאי טעמא נראה לי דלא קשה מה שהקשה המהרי"ט [במשנה] [חולין י, א] דהשוחט בשבת שחיטתו כשרה, דנימא דאי עבד לא מהני, דהתם גם כן אין העבירה משום השחיטה אלא משום נטילת נשמה והוי תיקון להוציא מידי אבר מן החי, וזה לא שייך לא מהני דהרי מתה לפניך ואודא איסור אבר מן החי. אבל הכא בשוחט מסוכנת בסכין

דרכי תשובה הלכות שחיטה

יו"ד סי' א ס"ק א

מדרך על השחיטה עי"ש (ועי' בט"ז לקמן סי' רכ"א ס"ק מ"ב). ובחידושי על ספר התריס הארבעה בענין מ"ש שם בהקדמה בד"ה ויש מ"ע שחשב שם כמה מ"ע שלא יתחייב האדם כ"א ע"י טיבה כגון מטה מעקה וליית ומלת ציומו תאן שכרו דלע"פ שאין צ"ד בלמטה מעמשין למו שאיט מקיימן מ"מ לריך לחזור אחריהן להביא א"ט לירי חוב כדי לקיים גם מלות הללו וכח"ל דש"ס מנחה דף מ"א דאשכח מלאכא לרב קטינא וכו' עי"ש דלכאורה נראה דה"ה דראוי לכל איש יר"ש להדר שיגיע לידו לשחוט פעם א' איזה זבח כדי שלא יענש עליו בעיקר ריהתא ד"ל דזה לא גרע עכ"פ ממ"ע דביוש וכו' שכרו שכ' התריס שחייב כ"א להמציא א"ע לקיים אמנם העליתי ד"ל דבשחיטה א"ל להמציא לשחוט שום בע"ח והבאתי מהא דש"ס צ"מ דף פ"ה דנענש רבי כמה שלא חיים על העגל דה"ל לרנח עלה ומה"ע כ' ארמ"ל לקמן סי' כ"ח סעיף ב' (ועי' הב"ש שם ס"ק ה') דאין לברך שהחייט על שחיטה הא' משום דמחיק לברי' ומזה משמע דשו"ת חוב יתור בזה והארכתי בזה בחדושי שם מכמה מקומות ואכ"מ ועי' בשו"ת יאדא יעלה (למהר"י אבאד ז"ל) חו"ת סי' קס"ד*:

ברכת אברהם

ד) ושמעתי מידי הגרמ"ש ליבזין שליט"א בשם הגרצ"ד ז"ל בשם הגר"ח ז"ל דאין היתר שחיטה חלות שמעשה השחיטה פועל, אלא כל בהמה שמתה ע"י שחיטה, אין זה נבלה כלל, שכל עיקר הגדרת נבלה, שמתה בלי שנשחטה. משל למה הדבר דומה, כגון בגד כלאים שחפור נמר ופשתים יחדיו, ואדם קורע בשבת את הפשתים מהנמר, וכי נימא אי עבד לא מהני ולא הותרה הלבישה, כיון שמה שנתבטל האיסור נעשה ע"י חילול שבת, ופשוט שכיון שאין בזה ענין מעשה מתיר, אלא מציאות של בגד שאין בזה שעטנו, גם אם זה נעשה ע"י עבירה, מ"מ במציאות אין שעטנו ומותר.

רמב"ם ספר המצוות

מצוה קמו היא שצונו לשחוט בהמה חיה ועוף ואחר יאכל בשרם ושלא יהיה היתר אכילתם אלא בשחיטה. והוא אמרו יתברך וזבחת מבקרך ומצאנך. ולשוון ספרי וזבחת מה מוקדשין בשחיטה אף חולין בשחיטה, כאשר צויתך מלמד שנצטווה משה על הושט ועל הקנה ועל רוב אחד בעוף ועל רוב שנים בבהמה. וכבר התבארו משפטי מצוה זו ודקדוקיה במסכת חולין. (ראה אנכי, קדושה הלכות שחיטה פ"א):

